

HE 207/2022 vp TEM:n vastine

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

8.2.2023

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Vastineen valmistelu

Vastineessa huomioitu:

- PeVL 90/2022 vp, HaVL 36/2022 vp ja TaVL 61/2022 vp
- TyV:lle asiassa toimitetut asiantuntijalausunnot
- Vastine on valmisteltu yhteistyössä valtiovarainministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.
- Esityksen keskeisen sisällön osalta ministeriö viittaa 11.10.2022 valiokunnalle antamaansa lausuntoon.

Järjestämisvastuu

Järjestämisvastuun kriteerit ja kuntien yhteistoiminta

- 12 § mukaisiin kriteereihin (20 000, maantieteellinen yhtenäisyys, työmarkkinoiden toiminta)
 - Palvelujen käyttäjien oikeudet turvattava (PL 18.2 §)
 - Perusoikeuksien yhdenvertainen toteutuminen ei saa heikentyä järjestelmämuutoksen eli lainsäädäntöratkaisun seurauksena (PL 6 §)
 - Riittävä osaaminen ja ammattitaito -> kustannusten kasvu
 - **ei muutoksia**
- 13 § (yhteistoiminta)
 - täsmennetään viittauksia kuntalakiin

Suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämisestä

- Järjestämislakiehdotuksen 15 §:n 4 momentti
- **suunnitelman sisällön täsmentäminen lain tasolla:**
 - tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen;
 - palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut;
 - toimipisteiden määrä ja sijoittuminen;
 - yhteistyötahot ja –muodot;
 - työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen;
 - varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Valtioneuvoston päätöksenteko-oikeus ("perälauta")

- PeVL 90/2022 vp, kohta 8:
- Järjestämislain 16 §:n 2 momentin 5 kohta kytkeytyy kiinteästi 24 §:ssä tarkoitettuun neuvottelumenettelyyn
- Täsmennysehdotus:
 - **Selkeytetään** säännösten keskinäistä suhdetta
 - Päätöksenteko-oikeuden edellytyksenä **TEM:n ja VM:n yhteinen arvio**: työvoimaviranomaisen kyky järjestää työvoimapalveluja merkittävästi heikentynyt muutoin kuin tilapäisesti.
- Päätöksenteko-oikeutta edeltäisi **tiivis vuoropuhelu** ja yhteinen pyrkimys työvoimaviranomaisen tukemiseksi ehdotetussa **neuvottelumenettelyssä**.

Rahoitus

Rahoituksen riittävyys

- PeV, HaV, TaV:

Ehdotettujen muutosten vaikutuksia rahoitusperiaatteen toteutumiseen käytännössä on seurattava ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin.

- Kuntien rahoituksen riittävyyttä peruspalveluiden järjestämiseen seurataan ja arvioidaan **VM:ssä** jatkuvana virkatyönä.
- Lisäksi rahoituksen riittävyyttä ja rahoitusmallin toimivuutta seurattaisiin myös ehdotetun järjestämislain 22 §:ssä tarkoitetussa työllisyyden edistämisen **neuvottelukunnassa**.

Rahoituksen riittävyys

- HaV ja TaV:

Henkilöstökulujen lisäksi kuluja syntyy esimerkiksi tiloista, laitteista sekä hallinnon tukipalveluista. On tärkeää, että muutoksessa huomioidaan siirtyvän toiminnan kokonaiskustannukset täysimääräisesti.

- Henkilöstökustannusten lisäksi **tiloista ja laitteista** aiheutuvat kustannukset on **huomioitu rahoituksessa**.
- KEHA-keskuksessa nykyisin TE-toimistojen **palkanmaksu- ja muun henkilöstöhallinnon** tehtäviä hoitavaa **henkilöstöä** siirtyisi kuntiin **samassa suhteessa** kuin muutoin siirtyvää henkilöstöä. Myös ne ovat siis huomioitu rahoituksessa.
- Kunnilta on lisäksi pyydetty **selvitystä muutoksesta aiheutuvista kertaluonteisista kustannuksista**. Kustannusten korvaamisesta on tarkoitus päättää vuosien 2024-2027 julkisen talouden suunnitelmassa.

Työttömyysetuuden rahoitusvastuuseen vaikuttavien maksupäivien kertymä

- Kela:

työttömyysturvan tietojärjestelmän uudistamista edeltävän ajan maksupäivätietoihin liittyy merkittäviä epävarmuuksia, ja lisäksi kyseisten maksupäivien lukeminen rahoitusvastuuseen vaikuttaviin maksupäiviin olisi teknisesti erittäin monimutkaista eikä välttämättä lainkaan mahdollista.

- Valiokunnan harkittavaksi muutosehdotus, jonka mukaan rahoitusvastuuseen vaikuttaviin **työttömyysetuuden maksupäiviin ei luettaisi päiviä ajalta ennen 1.1.2015.**
 - Ei vaikuttaisi merkittävällä tavalla rahoitusuudistukseen liittyviin kannustinvaikutuksiin.

Asiakastietojen käsittely

Yksityiset työvoimapalvelut ja tiedonsaanti

- PeVL 90/2022 vp: kohdat 20-23:
 - Työ- ja elinkeinoministeriöllä on 1. lakiehdotuksen 143 §:n 3 momentin mukaan yksityisten työvoimapalvelujen seuraamiseksi oikeus saada yksityisiä työvoimapalveluja tarjoavilta tai niitä edustavalta yhteisöltä yksityisiä työvoimapalveluja koskevia tietoja. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä annettavista tiedoista sekä säädetään tietojen käsittelystä ja muusta yhteistyöstä.
 - lakiin ehdotettu tiedonsaantisäännös on hyvin avoin.
 - Jos tarkoituksena on, että työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada salassapidettäviä tietoja salassapitovelvollisuuden estämättä, on ehdotettua sääntelyä täsmennettävä ja muutettava perustuslakivaliokunnan viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä koskevan käytännön mukaiseksi. Tällainen muutos on edellytyksenä sille, että 1. lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyksikössä.
 - [...] tietojen käsittelystä ja muusta yhteistyöstä ei vaikuta sisältyvän perussäännöksiä lakiin. Sääntelyä tulisi täydentää tältä osin.
- Ehdotettu tiedonsaantioikeus **ei koskisi salassa pidettäviä tietoja** eikä henkilötietoja.
- Valiokunnan harkittavaksi ehdotus järjestämislain 143 §:n 3 momentin muutokseksi

Muuta

Työllistymissuunnitelmaa koskeva muutoksenhakukielto

- PeVL 90/2022 vp, kohdat 14-15
Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 147 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että työllistämissuunnitelmaan ei saa hakea oikaisua eikä siitä saa valittaa.
[...] Sääntelyn **selkeyden vuoksi** muutoksenhakukielto olisi kuitenkin perusteltua muotoilla niin, että työllistymissuunnitelmaan ei saa erikseen hakea oikaisua eikä siitä saa erikseen valittaa.
- Vastineessa valiokunnan harkittavaksi ehdotus järjestämislain 147 §:n muuttamisesta PeV:n lausunnon huomioimiseksi.
 - Viittaus suoraan työttömyysturvalain muutoksenhakusäännöksiin

Työvoimapolitiittisten lausuntojen antaminen Ahvenanmaan maakunnassa

- Esityksessä **ei ole ollut tarkoitus muuttaa työvoimapolitiittisten lausuntojen antamista Ahvenanmaan maakunnassa.**
- Ahvenanmaan maakuntahallitus on kiinnittänyt huomiota siihen, ettei sopimusasetuksella voida säätää kunnille kuuluvien tehtävien siirtämisestä maakunnan tehtäväksi.
- Nykytilan säilyttämiseksi vastineessa on valiokunnan harkittavaksi ehdotus työttömyysturvalain 11 lukuun lisättävästä uudesta 4 c §:stä.
- Uuden 4 c §:n lisäämisen johdosta hallituksen esityksessä ehdotettu työttömyysturvalain 11 luvun 4 c § siirtyisi 4 d §:ksi

Kiitos